

Brussel, die schone...

SEPTEMBER 2004

EEN POLITIEK EN SYNDICAAL PROJECT VOOR BRUSSEL

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
BRUSSEL, EEN SOLIDAIR GEWEST	
■ Echte banen voor de Brusselaars	2
■ Brussel: een stad rijk aan ... armen!	10
■ Voor een rechtvaardige belasting!	11
■ Water, gas en elektriciteit gewaarborgd voor allen	12
■ Volksgezondheid	14
■ Eenzelfde arbeidswetgeving voor allen	14
BRUSSEL, EEN GEWEST BINNEN IEDERS BEREIK	
■ 30.000 verwaarloosde woningen ... 25.000 onbevredigde aanvragen voor sociale huisvesting	17
■ Mobiliteit: Vooraan instappen is de boodschap	19
BRUSSEL, EEN LEEFBAAR GEWEST	
■ Brussel, die schone!	22
■ De stad opnieuw leefbaar maken	23
■ Voor een mobiliteit met respect voor het leven van de Brusselaars: wat meer lucht aub!	24
■ De netheid is ongelijk verdeeld	26
■ Tot het ochtendgloren: meer leven in de stad ...	28
■ Geen bezette stad!	29
BRUSSEL, EEN GEËNGAGEERD GEWEST	
■ Brussel: een GATS- en Bolkesteinvrij Gewest	31
■ Gelijke politieke rechten	32

Deze brochure werd gerealiseerd door de studiedienst van het ABVV-Brussel, Keizerslaan 34, 1000 Brussel.

Verantwoordelijke uitgever: Philippe Van Muylder

Illustraties: Stax!, Acolytes vzw (02 649 59 11)

Omslag: Olivier Voglaire - Foto Zinneke Parade: Lieven Soete

Ontwerp en vormgeving: Aanzet/ MakingMagazines, Gent

Voorwoord

Beste Kameraden, Mevrouw, Mijnheer,

In deze brochure leest u welk Brussel wij wensen: het ABVV-Brussel wil een solidair en leefbaar gewest, binnen ieders bereik. Het volstaat echter niet dit bericht de wereld in te sturen. Daarom vindt u hier, naast een schets van de grote uitdagingen voor het Brussel van vandaag, ook concrete voorstellen. Wij zijn ervan overtuigd dat die de aangetoonde tekortkomingen kunnen verhelpen en zullen bijdragen tot een mooie toekomst voor ons stadsgewest en voor wie er leeft en werkt. Dit werkstuk is bovendien de vrucht van interne democratie: de verschillende beroepscentrales van het ABVV die diep verankerd zijn in de stad, hebben actief meegewerkt aan dit project. Als vertegenwoordiger van de tienduizenden Brusselse werknemers die het verenigt, wil het ABVV-Brussel zich uiteraard in het Brusselse politieke debat mengen.

De toekomst van Brussel hangt in de eerste plaats af van het vermogen van zijn inwoners, zijn werknemers en zijn ondernemingen om een ambitieus ontwikkelingsplan uit te tekenen dat iedereen in beweging brengt. Gezien de bijzonder ingewikkelde en onstabiele institutionele context, is het van groot belang dat dit project begrijpelijk en beknopt is, zodat het van alle Brusselaars wordt en zij zich betrokken voelen.

Dit plan moet steunen op de sociale dialoog: wil het derde gewest zijn ontwikkeling in eigen handen nemen, wil het de grote stedelijke uitdagingen aangaan, dan is een ruime beweging van de economische en sociale actoren onontbeerlijk. Met onze voorstellen willen wij bijdragen tot deze dialoog.

Een vruchtbare sociale dialoog moet opnieuw op de essentie gericht zijn en zich afspelen binnen de bestaande overlegorganen: de globale besprekingen over wat Brussel wil zijn, moeten gevoerd worden in het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité waarin de gewestregering, de werknemers en de werkgevers vertegenwoordigd zijn. Dit Comité moet zich omringen met de actoren op het terrein en hun advies inwinnen over de verschillende domeinen die het leven in ons stadsgewest bepalen: sociale bijstand, gezondheidszorg, onderwijs, economie, werkgelegenheid, vorming, cultuur, huisvesting, ...

Wij wensen u alvast verrijkend leesgenot en hopen dat deze brochure ons samenbrengt rond dit project: van Brussel een solidaire en leefbare stad maken voor iedereen. Kortom, er een mooiere stad van maken ...

PHILIPPE VAN MUYLDER

ALGEMEEN SECRETARIS VAN HET ABVV – BRUSSEL

Brussel, een solidair gewest

Echte banen voor de Brusselaars

EEN SOMBER BEELD ...

Op het gebied van de werkgelegenheid is de toestand in het Brussels Gewest verontrustend: meer dan 20% van de actieve bevolking wordt getroffen door werkloosheid, één op drie jongeren heeft geen werk¹, de langdurig werklozen hebben het bijzonder moeilijk om opnieuw aan werk te komen en het aantal laaggeschoolde werklozen ligt erg hoog. Bovendien blijkt uit de statistieken dat de bevolking van buitenlandse afkomst² zwaarder door werkloosheid wordt getroffen – wat te verklaren is door discriminatie bij aanwerving van werknemers van buitenlandse afkomst.

Kenmerkend voor het Brusselse sociale weefsel is de massale aanwezigheid van dienstenbedrijven die geschoolde tot hooggeschoolde werkkraft vragen. In de jaren '90 gingen in Brussel meer dan 12.000 banen verloren in de fabrieksnijverheid en in de groothandel bedroeg het banenverlies bijna 11.000. Ook binnen de nijverheidssector is de werkgelegenheid verschoven van de zware industrie naar de dienstennijverheid, waar scholingseisen worden gesteld waaraan de Brusselaars moeilijker kunnen voldoen (elektriciens, chauffeurs, ...). Deze evolutie vormt een groot probleem voor de werknemers die laag of matig geschoold zijn; velen onder hen worden werkloos ...

In Brussel is er niet alleen een concentratie van arbeiders die voornamelijk met de opeenvolgende migratiegolven hierheen gekomen zijn, de bevolking is er ook sterk verjongd. Een grote stad als Brussel oefent immers een enorme aantrekkingskracht uit op jongeren die op zoek zijn naar werk.

Uit de studie van deze kenmerken zou kunnen blijken dat zij die een baan hebben, bevoorrechte personen zijn. Niets is minder waar! Sedert jaren reeds zien we, onder druk van de massale werkloosheid, de nepjobs en atypische banen als paddestoelen uit de grond rijzen en ook de onvolledige tewerkstelling

groeit. Er zijn ontzettend veel deeltijdse werknemers, uitzendkrachten (hun aantal nam tussen 1997 en 2001 met 12,6% toe), werknemers met een contract van bepaalde duur, ... terwijl dergelijke vormen van tewerkstelling toch enkel aanvaardbaar zijn wanneer de werknemers er *zelf voor kiezen*.³

Dit alles verklaart waarom in het Brussels Gewest het gemiddelde inkomen per inwoner het laagste van het land is, terwijl Brussel toch ook, als Belgische en internationale hoofdstad, één van de Europese regio's is waar de meeste rijkdom wordt voortgebracht. Deze wanverhouding mag niet blijven bestaan!

- 1 Het merendeel van de hier geciteerde cijfers komt uit 'Evolutie van de Brusselse arbeidsmarkt: tussen dynamisme en dualiteit'. Brussels Observatorium van de arbeidsmarkt en de kwalificaties, november 2003.
- 2 Een derde van de Brusselse bevolking heeft de Belgische nationaliteit niet en 40% van de Brusselaars is van buitenlandse afkomst.
- 3 In het Brussels Gewest heeft 35,5% van de deeltijds werkenden de baan aanvaard bij gebrek aan een voltijdse job.

**OM DIT SOMBERE BEELD WAT BIJ TE
KLEUREN, STELT HET ABVV-BRUSSEL
DE VOLGENDE MAATREGELEN VOOR:**

**BEROEPSOPLEIDINGEN AANGEPAST AAN
DE WERKGELEGENHEID IN BRUSSEL**

In het Brussels Gewest is 65% van de werkzoekenden laaggeschoold. Bij de groep van mensen die het diploma van het hoger middelbaar onderwijs niet bezitten, is de werkloosheidsgraad vier maal hoger dan bij mensen die beter geschoold zijn.

**DAAROM HEEFT BRUSSEL ABSOLUUT NOOD
AAN:**

- » Een groter aanbod van korte en lange opleidingen; overstapmogelijkheden tussen enerzijds de beroepsopleiding en anderzijds het onderwijs van sociale promotie en het hoger onderwijs, want alleen zij kunnen echte diploma's afleveren.
- » Meer impulsen tot vorming. Zo denken wij aan het toekennen van een vervangingsinkomen gedekt door de sociale zekerheid en aan de volledige terugbetaling van de opleidingskosten (vervoer, materieel, documentatie, ...).
- » Meer 'instapmomenten' in de vorming door het invoeren van een systeem van modules, waardoor ook de tijd tussen twee opleidingen verkort kan worden.
- » Het openstellen van beroepsopleidingen voor werknemers in opzegtermijn en de oprichting van reconversiecellen werkgelegenheid-vorming bij bedrijfssluitingen.
- » Een grotere betrokkenheid van de beroepssectoren bij de organisatie van vormingen.
- » Een beter toezicht op de beroepsopleidingen binnen de ondernemingen: het doel moet steeds het opleiden van de stagiairs zijn en niet de rendabiliteit.
- » Meer middelen voor Bruxelles Formation om de hier voorgestelde maatregelen te financieren.

Levenslang leren moet een recht worden voor elke werknemer, die zijn oorspronkelijke opleiding moet kunnen vervolmaken, zich op beroepsvlak moet kunnen herscholen en heroriënteren.

**HERWAARDERING VAN HET TECHNISCH EN
HET BEROEPSONDERWIJS**

Het technisch en beroepsonderwijs lijdt aan chronische onderfinanciering. Bij gebrek aan voldoende middelen kan de Franse Gemeenschap alleen onmogelijk aan alle behoeften qua uitrusting van deze scholen voldoen.

HET ABVV WENST DAN OOK

- » De ondertekening van een samenwerkingsakkoord tussen de Franse Gemeenschap, het Gewest en de COCOF, waardoor bijkomende financiering door het Gewest mogelijk wordt, met name via het uitrustingsfonds van de technische en beroepsscholen.
- » Betere financiering van het technisch en beroepsonderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

**HERWAARDERING VAN HET
TECHNISCH EN BEROEPSONDERWIJS**

**EEN DOELTREFFEND EN DEGELIJK GEFINANCIERD BELEID
TER BESTRIJDING VAN DISCRIMINATIE BIJ AANWERVING**

Het ABVV-Brussel verheugt zich over het openstellen van het gewestelijk openbaar ambt voor alle burgers ongeacht hun nationaliteit. Een belangrijke stap is gezet.

**OM OP DIE WEG VERDER TE GAAN, STELLEN
WIJ VOOR:**

- » Een betere bekendmaking van het klachtenloket van de BGDA. Uiteraard is het opvolgen van de klachten onontbeerlijk, wil deze maatregel doeltreffend zijn.
- » Het invoeren van een systeem van aangifte van onwettige praktijken van werkgevers, gebaseerd op **praktijktesten**.¹ De inbreuken die worden vastgesteld op de anti-discriminatiewet zouden aanleiding moeten geven tot terugbetaling van de economische hulp verkregen van het Gewest. Bovendien zou een schuldige onderneming automatisch van de openbare markt uitgesloten moeten worden.
- » Optrekken van de openbare middelen toegekend aan de vakbonden voor het toezicht en de sensibiliseringsacties die zij binnen de ondernemingen verzorgen.
- » Verhoogde middelen voor de Brusselse sociale inspectie en voor haar samenwerking met de federale inspectiediensten op het vlak van de bestrijding van discriminatie bij aanwerving en de behandeling van mensen.
- » De wijziging van de *wet Tobback* waardoor mensen die niet de nationaliteit van één van de lidstaten van de Europese Unie bezitten, uitgesloten worden zowel van de opleiding tot als van het beroep van bewaker.² Vermits het hier om een federale materie gaat, vragen wij dat de Brusselse regering dit aanhangig zou maken bij het overlegcomité van de federale regering en de gemeenschaps- en gewestregeringen.

**EEN ECHT INDUSTRIEBELEID VOOR HET BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK GEWEST**

Het ABVV-Brussel beschouwt het steeds verder verdwijnen van de nijverheid uit Brussel niet als een noodlot dat we slechts kunnen ondergaan. De aanwezigheid in Brussel van veel arbeidskrachten en

het bijzonder hoge werkloosheidspercentage hier, vergen van het beleid een wezenlijke bereidheid om de nijverheid te behouden en te ontwikkelen.

Bovendien lijdt het Brussels Gewest onder de zeer grote fiscale concurrentie tussen de gewesten en heeft het, voor het vervoer van goederen, af te rekenen met groeiende toegangsmoeilijkheden. Er bestaat een groot risico dat de delocalisering van ondernemingen naar de rand nog zal toenemen.

HET ABVV-BRUSSEL VRAAGT:

- » Een onderzoeks- en ontwikkelingsbeleid dat **doelgericht** is en de versnippering van hulp tegengaat, dat **adequaat** is en het gewest de nodige kansen biedt om financiële actoren van de privé-sector aan te trekken. Dit beleid zal ook **een brug moeten slaan** tussen de universiteiten en de bedrijfswereld, zodat technologische vernieuwingen verspreid worden.
- » **Harmonisering van het fiscaal beleid** van de verschillende bevoegde overheden (Gewest, gemeenten, intercommunales), gekoppeld aan **solidariteitsmechanismen tussen rijke en arme gemeenten**.
- » **Herwaardering van de havenzone** (ontgiftiging van de Carcokesite, uitbaggeren van het kanaal, ...). De haven is van strategisch belang voor het stadsgewest. Daar zijn immers tal van nijverheidstakken gevestigd die laaggeschoold personeel te werk stellen; bovendien ontlast het Brussel op jaarbasis van de doortocht van zo'n 300.000 vrachtwagens. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de containerterminal die in juni 2001 werd ingehuldigd, nu al meer dan een jaar stilligt. Bedoeling was dat hij de intermodaliteit van de Haven – de combinatie van verschillende vervoermogelijkheden (waterweg, weg, trein) – zou versterken en er was een investering van 25 miljoen € mee gemoeid. Deze terminal is van essentieel belang voor de ontwikkeling van de haven.

1 Een praktijktest m.b.t. de toegang tot werk, is het verrichten van een controle door een rollenspel: een kandidaat, eigenlijk een inspecteur, solliciteert naar een betrekking bij een werkgever om zo diens gedrag in het licht van de antidiscriminatiewetgeving te onderzoeken. Deze praktijktesten zijn mogelijk sinds de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie; de toepassingsmodaliteiten werden echter nog niet bepaald: "Het bewijs van discriminatie (...) kan geleverd worden met behulp van een praktijktest die kan worden uitgevoerd door een deурwaarder" (art.19 par. 4). We wachten nog steeds op het Koninklijk Besluit.

2 Wet van 10 april 1990 op de bewakingsfirma's, de beveiligingsondernemingen en de interne bewakingsdiensten.

EEN OVERHEIDSWERKING OP ECONOMISCH EN SOCIAAL VLAK DIE OVERLEG PLEEGT

Het ABVV bevestigt zijn krachtige steun aan de inbreng van openbare instellingen als de GOMB (Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor Brussel), het BAO (Brussels Agentschap voor de Onderneming), Bruxelles Formation en de BGDA, bij het beheer van het economisch en werkgelegenheidsbeleid in het Brussels Gewest.

Het dringt erop aan dat de overheidstoelagen aan de **GOMB** voldoende zouden zijn om de sanering van de vervuilde oude industriële sites te bekostigen. Zoniet blijven tal van industriële kankers, die in het Brussels Gewest liggen en eigendom zijn van de GOMB, buiten het economisch circuit, terwijl ze kunnen gebruikt worden voor huisvesting of als infrastructuur aangeboden kunnen worden aan ondernemingen die banen creëren.

Het ABVV vraagt ook dat binnen de **GIMB** (gewestelijke investeringsmaatschappij) een **Stuurcomité voor het Beleid** zou worden opgericht. Dit Comité, samengesteld uit de Directie van de GIMB en de vertegenwoordigers van de vakbonden die in de Economische en Sociale Raad van het Brussels Gewest zetelen, zou het scheppen van banen moeten begunstigen en zou ingelicht worden over elk project dat daartoe kan bijdragen.

De GIMB financiert en begeleidt, met overheidsgeld, de KMO's in uitbreiding die hun sociale en bedrijfszetel in het Brussels Gewest hebben. Het lijkt ons onontbeerlijk dat deze overheidssteun in de eerste plaats aan de ontwikkeling van de werkgelegenheid wordt besteed. Wij wijzen erop dat een dergelijk comité opgericht is binnen de SRIW (Société Régionale d'Investissement de Wallonie, de Waalse Investeringsmaatschappij) in het Waals Gewest.

Tot slot wenst het ABVV dat de ondernemingen die in het Brussels Gewest gevestigd zijn, burgerzin zouden ontwikkelen ten overstaan van hun sociale omgeving en zich zouden inspannen om bij aanwerving zoveel mogelijk de voorrang te geven aan Brusselse werkzoekenden.

POLITIEKE CONTROLE OP DE AANWENDING VAN OVERHEIDSGELD DOOR DE ONDERNEMINGEN

Voor het ABVV is het noodzakelijk dat de steun aan de economische expansie en het scheppen van werkgelegenheid meer gericht en contractgebonden gebeurt: er moet streng toegezien worden op de aanwending van het overheidsgeld dat aan de ondernemingen wordt toevertrouwd.

DAARTOE STELLEN WIJ DE VOLGENDE MAATREGELN VOOR:

- » De steun moet voorbehouden worden aan ondernemingen waar sociaal overleg plaatsvindt. Deze maatregel zal een betere controle op het gebruik van overheidsgeld mogelijk maken.
- » Meer steun verlenen aan de ondernemingen die banen scheppen.
- » Wat het werkgelegenheidsbeleid betreft, moet de rol van de BGDA als bevoorrechte partner voor de aanwervings- en selectieprocedures van de Brusselse ondernemingen, versterkt worden.
- » De overheids- (en ook gelijkgestelde) diensten moeten zich voor aanwervingen tot de BGDA wenden. Vandaag wordt het percentage Brusselaars dat in de Brusselse overheidsdiensten werkt, op 56,5% geschat.¹
- » De steun contractgebonden maken, zodat de resultaten m.b.t. netto-werkgelegenheid kunnen gemeten worden. Leeft de onderneming de overeenkomst niet na, dan moeten de overheids-subsidies teruggestort worden.
- » Er moet een onverbloemde evaluatie komen van de netto-werkgelegenheid die gecreëerd werd door het gewestelijke overheidsbeleid.
- » De steun van de GOMB moet aan voorwaarden gebonden blijven. De GOMB biedt bedrijven die zich in Brussel komen vestigen industriezones, onderzoeksparken en vernieuwde gebouwen voor verminderde prijzen. Als tegenprestatie verbinden de ondernemingen zich ertoe een welbepaald aantal banen voor loontrekkenden per hectare te

¹ In het Brussels Parlement ligt de verhouding nauwelijks hoger dan 50% (52,6%). Ter vergelijking: de Vlaamse Raad (het Vlaamse Parlement) stelt slechts 2% mensen te werk die in het Brussels Gewest wonen.

scheppen en te behouden. Het ABVV eist dat de steun bij vestiging strak gebonden blijft aan het aanwerven van loontrekkende werknemers. Het ABVV zal niet aanvaarden dat de steun gebruikt wordt om werknemers aan te werven die het statuut van zelfstandige hebben.

DE STRIJD TEGEN HET ZWARTWERK

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ontwikkelt zich een uitgebreide ondergrondse economie. Dit fenomeen is een ware sociale plaag. Enerzijds wordt zo de werknemers, die omwille van een economische en sociale noodsituatie zwartwerk aanvaarden, de bescherming van de sociale zekerheid ontzegd. Anderzijds ziet ook de Staat een belangrijk deel van de sociale inkomsten aan zijn neus voorbijgaan. Tot slot lijden die werkgevers eronder die wel hun sociale en fiscale verplichtingen nakomen.

VOOR EEN ACTIEVE BESTRIJDING VAN DEZE ONWETTIGE PRAKTIJKEN WAARVAN DE WERKNEMERS HET EERSTE SLACHTOFFER ZIJN, EIST HET ABVV-BRUSSEL:

- » De systematische studie van de ontwikkeling van de ondergrondse economie door het Brussels Observatorium van de Arbeidsmarkt, zodat ze beter kan bestreden worden.
- » De beduidende versterking van de gewestelijke inspectiediensten op het gebied van aanwerving van vreemde werkkrachten (op dit ogenblik zijn slechts 7 inspecteurs belast met het toezicht op het terrein in een stad die 650.000 arbeidsplaatsen biedt!).
- » Strengere sancties voor de werkgevers die niet-aangegeven werkkrachten gebruiken, met name door het terugvorderen van de gewestelijke steun.
- » Beter samenwerking en coördinatie van de verschillende inspectiediensten.
- » Een ruime informatie- en sensibiliseringscampagne om de burgers bewust te maken van de nefaste sociale gevolgen van zwartwerk.
- » Het instellen van vakbondsafvaardigingen in de KMO's. Deze maatregel, die tot de federale bevoegdheid behoort, zou een beter toezicht op de sociale fraude mogelijk maken.

HET BEHOUD VAN DE VERTROUWENSRELATIE TUSSEN DE BGDA EN DE WERKZOEKENDEN

Dat de federale regering de sociale fraude door werklozen actief wil bestrijden, roept vragen op. Terwijl er voor het toezicht op de beschikbaarheid van de werklozen bij de RVA 120 nieuwe inspecteurs bijkomen, stellen we vast dat er bij de sociale inspectie slechts 80 inspecteurs zijn om de sociale fraude en het zwartwerk in de ondernemingen te controleren. Is fraude door werkgevers misschien minder schadelijk en moreel hoogstaander? Het ABVV-Brussel vestigt er de aandacht op dat men vooral het aanbod aan fatsoenlijke banen moet uitbreiden. Men moet de werklozen helpen om opnieuw een plaats op de arbeidsmarkt te verwerven door hen allen kwaliteitsvolle individuele steun en begeleiding te bieden. Het ABVV wijst een jacht op werklozen af. **Daarom heeft het zich gekant tegen het inzien en controleren van de gegevensbanken van de BGDA door de RVA. De vertrouwensrelatie tussen de BGDA en de werkzoekenden moet beslist behouden blijven.** Het ABVV-Brussel zetelt als sociale gesprekspartner in het Beheerscomité van de BGDA. Het zal daar uiterst waakzaam toezien op de naleving van dit principe. De verplichting die de werkzoekende is opgelegd, wordt in rechtskundige termen gezien als een *inspanningsverbintenis*, d.w.z. de verplichting om op straffe van sancties werk te *zoeken*. Nooit mag deze verplichting omgevormd worden tot een *resultaatsverbintenis*, m.a.w. tot een verplichting om werk te *vinden*. Een dergelijke verplichting zou rekening houden noch met de leeftijd, noch met de graad van arbeidsgeschiktheid van de werkloze en evenmin met de economische situatie van de streek waar hij woont. Bovendien **is de werkloosheid een structureel fenomeen dat intrinsiek verbonden is met de markteconomie en dus niet het gevolg van individueel 'verkeerd' gedrag.**

ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING

De in patronale middens wijd verbreide opvatting dat vereenvoudiging van de administratieve verplichtingen in Brussel tot het scheppen van nieuwe banen zou leiden, moet sterk genuanceerd worden.

ZE WILLEN MINDER ADMINISTRATIEF GEWICHT!

Toegegeven, de administratieve last kan voor ondernemingen die zich in Brussel willen vestigen, soms een hindernis vormen bij hun vestiging hier. Wij zijn trouwens voorstander van het verlichten van deze administratieve procedures. Daarover kan, in overleg met de sociale partners, onderhandeld worden. Deze administratieve ontlasting mag echter in geen geval als voorwendsel dienen voor een toenevende onzekere toestand van de werknemers.

Het ABVV-Brussel zal zich heftig verzetten tegen alle pogingen van werkgeverszijde om de sociale bescherming van de werknemers uit te rafelen. Administratieve vereenvoudiging mag nooit leiden tot goedkope arbeidscontracten, groeiende flexibiliteit, collectieve overeenkomsten die met de voeten worden getreden.

MEER GELIJKE KANSEN VOOR VROUWEN EN MANNEN

Vrouwen en mannen hebben ongelijke toegang tot kwaliteitsvolle banen. Onzekere tewerkstelling blijft vaak het enige werkvooruitzicht voor vrouwen. Ook het tekort aan kinderopvang in Brussel vormt voor hen een belangrijke belemmering op de arbeidsmarkt. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft deze problematiek niet krachtig genoeg aangepakt. Op aandringen van het ABVV hebben de ondertekenaars van het Sociaal Pact voor de Werkgelegenheid van de Brusselaars zich ertoe verbonden deze problematiek grondig te onderzoeken en een actieplan uit te werken.

UITRAFELING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID

HET ABVV-BRUSSEL EIST DAAROM:

- »» De voortzetting van de verkennende studie door de Economische en Sociale Raad rond de gelijke behandeling van vrouwen en mannen op de Brusselse arbeidsmarkt.
- »» De snelle uitvoering van een breed opgezet actieplan.

EEN ALTERNATIEF VOOR DE MARKTECONOMIE

Het ABVV-Brussel is uitermate gehecht aan de werkgelegenheid in de openbare sector en aan de sectoren van de sociale economie en de non-profitsector, die beantwoorden aan de behoeften van talrijke Brusselaars. Dat een belangrijk gedeelte van de openbare inkomsten wordt besteed aan de ontwikkeling van de dienstverlening aan de bevolking, komt voort uit een rechtvaardige herverdeling van de collectieve rijkdom. Dankzij deze sectoren wordt tegemoetgekomen aan talrijke sociale noden die de markteconomie onmogelijk kan lenigen en bovendien bieden zij werkgelegenheid aan veel Brusselaars die binnen diezelfde markteconomie geen enkele kans op werk hebben.

ÉÉN EN DEZELFDE MINISTER DIE BEVOEGD IS VOOR WERKGELEGENHEID EN OPLEIDING

Sedert 1999 behoren werkgelegenheid (Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en Franstalige beroepsopleiding (Commission communautaire française) tot de bevoegdheid van één en dezelfde minister. Om het vormingsaanbod en de gekende behoeften inzake werkgelegenheid in het Gewest in overeenstemming te brengen, wensen wij dat dit principe vast behouden blijft.

Brussel: een stad rijk ... aan armen!

In 2002 telde Brussel 55.969 volledig uitkeringsgerechtigde werklozen en 24.068 personen die moeten leven van het minimuminkomen of van de sociale bijstand. Dit is 21,1% van de actieve bevolking, waaronder 1/5 jonger dan 25 jaar. Dit betekent dat 80.037 gezinnen moeten zien te overleven met uiterst lage uitkeringen: met 2/3 hiervan die nodig zijn voor de huur en (een grote hap) voor gas, elektriciteit en water, blijft er niet veel meer over om in de andere levensbehoeften te voorzien.

De werklozen en de personen die een beroep doen op het OCMW zijn niet de enigen die door armoede getroffen worden. Ook de mensen met een laag pensioen en de arbeiders die voor het minimumloon werken, leven in onzekerheid.

Armoede veroorzaakt onaanvaardbare menselijke schade. Huisvesting, gezondheidszorg, opleiding voor de kinderen en tal van andere fundamentele behoeften, worden voor de armsten bijna onbereikbaar. De diensten van het ABVV-Brussel (werkloosheid, huisvesting, overmatige schuldenlast, vorming en inschakeling) kunnen dit dagelijks vaststellen.

Deze toestand is schandelijk en onaanvaardbaar. Wij menen dat de strijd tegen de armoede en de sociale uitsluiting op drie fronten gevoerd moet worden: de tewerkstelling en de inkomens, de sociale zekerheid en de sociale behandeling van armoede.

WIJ EISEN ¹, NAAST DE MAATREGELEN DIE IN DE LUIKEN OVER HUISVESTING, GAS EN ELEKTRICITEIT WORDEN VOORGESTELD:

- Een gewestelijk beleid dat aanzet tot het creëren van industriële banen die aan de behoeften van de arbeidskrachten in het gewest beantwoorden.
- Aanpassing van de sociale uitkeringen aan de evolutie van de welvaart.
- De individualisering en indexering van de werkloosheidsuitkeringen en de ziekenfondsvergoedingen en de afschaffing van de statuten gezinshoofd en samenwonende.

¹ Zie ook 'Uitsluiting, een sociale boemerang?', ABVV-Brussel, september 2003.

Voor een rechtvaardige belasting!

In 2002 heeft de Brusselse regering het kijk- en luistergeld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest afgeschaft. Ter compensatie van deze maatregel in de begroting, werd de gewestbelasting van € 50,32 in 2001 tot € 165 in 2002¹ opgetrokken. Wij hebben deze hervorming indertijd aangeklaagd in de overtuiging dat ze **dubbel onrechtvaardig** was:

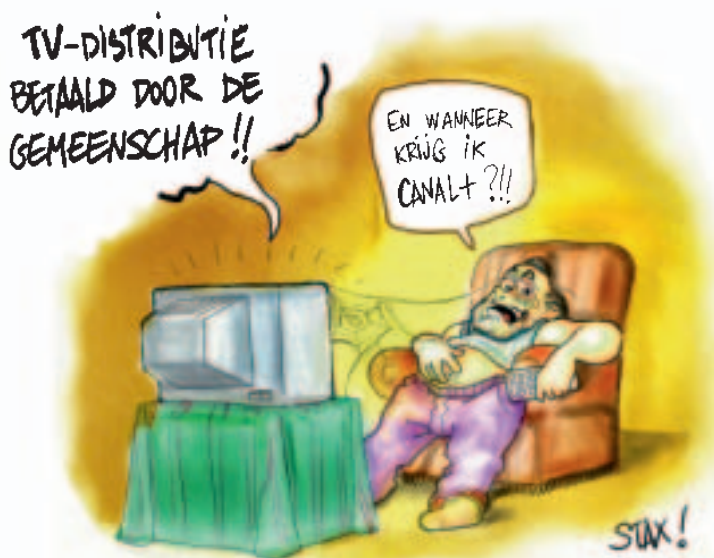
- › Één van de redenen die voorstanders van deze hervorming inriepen was dat bijna 40% van de TV-bezitters hun fiscale plicht niet nakwamen; met het optrekken van de gewestbelasting kan dit omzeild worden. Deze maatregel treft echter zonder onderscheid zowel wie een TV heeft, als wie er geen bezit (of dit nu een filosofische keuze is of uit economische noodzaak). Deze hervorming berust op het – foute – idee dat iedereen een televisie heeft², gaat er zelfs van uit dat iedereen geabonneerd is op de TV-distributie en dat dit levensnoodzakelijk is. De enige verliezers zijn zij die geen TV bezitten – alle anderen winnen globaal genomen bij de wijziging.

- › Het is inderdaad zo dat bepaalde categorieën van personen vrijgesteld zijn³ van de gewestbelasting. Deze belasting is en blijft echter ‘forfaitair’ en houdt geen rekening met de – nochtans soms belangrijke verschillen – in inkomen tussen de personen. € 165 betekent niet hetzelfde voor alle inwoners van Brussel ...

Het mag dan niet in de mode zijn, wij verdedigen tegen het overheersende individualisme in, het principe van de belasting: het vormt de sokkel voor sociale rechtvaardigheid en gemeenschapsleven. Maar wij zijn voorstander van een rechtvaardige belasting, m.a.w. een belasting naar verhouding van ieders rijkdom.

DAN VRAGEN WIJ:

- ›› De hervorming van de forfaitaire gewestbelasting te herroepen.

1 Vanaf 2003 te indexeren. Voor 2003 bedraagt de belasting € 167,30.

2 Bijna 10% van de bevolking heeft geen TV.

3 Zo bijvoorbeeld de alleenstaande wiens inkomen van januari 2003 niet hoger lag dan € 700,39 en het gezinshoofd met een inkomen lager dan of gelijk aan € 933,86.

Water, gas en elektriciteit gewaarborgd voor allen

Water, gas en elektriciteit zijn levensnoodzakelijke goederen. Zij mogen niet herleid worden tot gewone economische goederen die onderworpen zijn aan de wetten van de markt en van de winst: de privé-sector heeft al afdoende bewezen tekort te schieten als het gaat om het beheren van de essentiële domeinen van het 'samenleven'. Het voorbeeld van Californië, waar de elektriciteitssector geprivatiseerd werd, spreekt voor zich: veel te weinig investeringen in de installaties, met talrijke stroomonderbrekingen en tegelijk sterke prijsstijgingen als gevolg. Zijn we zeker dat we in Europa dergelijke moeilijkheden zullen kunnen vermijden met de liberalisering van de gas- en elektriciteitssector die ingezet is?¹

Wij zijn van mening dat deze liberalisering gunstiger zal zijn voor de grote verbruikers (de ondernemingen) dan voor de kleine verbruikers (de privé-personen) en dat de toegankelijkheid van al deze levensnoodzakelijke goederen binnenkort in gevaar komt. Daarom verzetten wij ons tegen deze logica van privatiseren en commercialiseren, die grote opgang maakt in Europa.

De toegang tot water, gas en elektriciteit moet erkend worden als een **fundamenteel en onver-**

vreemdbaar recht. Het is de voltallige gemeenschap die ervoor moet zorgen dat dit binnen het bereik van iedere burger is.

HET ABVV-BRUSSEL EIST DAT MET BETREKKING TOT DEZE

LEVENSNOODZAKELIJKE GOEDEREN:

- een sociale tarifiering wordt gehanteerd die inkomens- en niet verbruiksgebonden is. Wat wel kan, is een tarifiering die stijgt naarmate het verbruik stijgt: om tot rationeel energieverbruik aan te zetten. Zo staan wij achter de 'solidaire' tarifiering die in januari 2005 wordt ingevoerd en duidelijk zowel sociaal als ecologisch getint is. Nu nog de gemeentebelastingen op het water harmoniseren, zodat er geen discriminatie meer is tussen de Brusselaars.
- de overheid maximumtarieven invoert.
- het beleid van bestrijding van overconsumptie, met name in de scholen en de bedrijven, intensiever gevoerd wordt.

¹ Volgens de berekeningen van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) zal de liberalisering van de sector in Vlaanderen in 2004 tot een stijging van de elektriciteitsprijs leiden vergeleken bij de oude situatie met overheidsmonopolie.

Gas- en elektriciteitsfacturen wegen zwaar door in de vaste kosten van de gezinnen en vormen samen met de huur één van de posten die regelmatig terugkomen in situaties van overmatige schuldenlast. Gas en elektriciteit zijn per definitie levensnoodzakelijke goederen. Toch bedraagt het BTW-tarief voor de verdeling ervan 21%, zoals voor de meeste luxe-producten.

WIJ VRAGEN:

- » de verlaging van het BTW-tarief op gas en elektriciteit van 21% naar 6%.

De sociale tariefbepaling voor water zal pas doeltreffend zijn wanneer voor alle Brusselse gezinnen individuele tellers geïnstalleerd zijn. Voor de 545.662 woningen in Brussel, zijn er immers slechts 277.111 tellers. Wie zal een dergelijke maatregel (ten belope van 100 tot €250, naast de kosten voor omleggen van de leiding) bekostigen?

HET ABVV-BRUSSEL STELT VOOR:

- » de eigenaar te verplichten een individuele teller te installeren wanneer de huurder daarom vraagt. Men kan dit eventueel stimuleren, bijvoorbeeld via de renovatiepremies (verplichting tot installeren van een individuele waterteller om van de renovatiepremies te kunnen genieten).

Het Brusselse waterdistributienet is verouderd. Daar vloeien grote rendementsverliezen uit voort en het vormt ook een bedreiging voor de volksgezondheid. De modernisering van dit net moet dringend ernstig overwogen worden.

EN TENSLOTTE, GEHEEL TEGEN DE LIBERALE STROMING IN, WENSEN WIJ DAT

- » de Brusselse overheid zich krachtig inzet voor het behoud van het **overheidsbeheer** in de watersector.

Volksgezondheid

De financiële toestand van de openbare ziekenhuizen blijft verder verslechteren, ondanks een verbeterd beheer en de belangrijke inspanningen die het personeel en de plaatselijke overheden, OCMW en gemeenten, zich hebben getroost om een financieel evenwicht te bereiken.

De oorzaak van deze verslechtering ligt in het bijzonder bij het landelijke structureel gebrek aan financiering van de ziekenhuizen, dat uiteraard ook de openbare ziekenhuizen treft en die hebben in Brussel een belangrijke sociale taak te vervullen.

Het Brussels Gewest heeft de specifieke taken van de openbare ziekenhuizen ondersteund door een jaarlijkse bijdrage van 10 miljoen €. De Brusselse regering moet deze bijdrage duurzaam maken. Ze is immers noodzakelijk voor het behoud en het veilig stellen van deze taken, die voor de Brusselaars van essentieel belang zijn. De regering zou er eveneens moeten voor zorgen dat de feitelijke structuur van de Brusselse openbare ziekenhuizen optimaal kan werken.

Eenzelfde arbeidswetgeving voor allen ...

In Brussel zijn 419 diplomatieke afvaardigingen gevestigd¹. Die (consulaten, ambassades) stellen internationaal huispersoneel te werk, d.w.z. mensen die huishoudelijk werk verrichten en van vreemde nationaliteit zijn. In januari 2003 telde men in België 670 personen met een speciale kaart van huispersoneel. Naast dit officiële cijfer zijn er uiteraard honderden huisbedienden die zich in een volkomen onwettelijke situatie bevinden.

In recente studies worden de meest voorkomende misbruiken waarvan deze personen het slachtoffer zijn, geïnventariseerd:

- lange werkdagen, in het bijzonder voor personeel dat inwoont bij de werkgever, die dit personeel de klok rond (!) als beschikbaar beschouwt;
- zeer lage lonen ... of gewoon geen loon;
- werkgevers die weigeren het werk van hun bedienden te regulariseren, zowel wat hun statuut

Met de Brusselse OCMW's moeten bovendien overeenkomsten worden gesloten opdat de openstaande facturen van patiënten voor wie zij bevoegd zijn, betaald zouden worden. Deze onbetaalde facturen veroorzaken financieel onevenwicht waardoor de openbare ziekenhuizen defecitair blijven. Bij one-nigheid of niet-naleven van de afgesloten overeenkomsten, moet de voogdij over deze openbare instellingen die de OCMW's toch zijn, gevoerd worden in het belang van de verzorgingsinstellingen.

Bij de federale overheden bevoegd voor gezondheidszorg tenslotte, moet het Brussels Gewest aanvoeren dat de openbare ziekenhuizen hier een bijzondere plaats innemen. Dit houdt de erkenning in van de noodzaak tot het financieren van de sociale lasten die het gevolg zijn van het sociaal-economisch profiel van de patiënten van deze ziekenhuizen die voor zowat 30% niet uit het Brussels Gewest afkomstig zijn ...

van immigrant betreft als wat de bijdragen aan de fiscus en de sociale zekerheid aangaan;

- ontslagen zonder vergoeding of opzegging;
- inbeslagneming van officiële documenten (paspoort), erbarmelijke huisvesting en/of voeding ...

Sedert enkele jaren bestaat er, met name dankzij het ABVV, een regelgeving die tot doel heeft deze personen te beschermen tegen anonimiteit en willekeur. Voorgeschreven is dat er een arbeidscontract moet worden opgesteld in overeenstemming met de Belgische wet en dat dit aan de dienst voor het protocol moet worden overgemaakt en verder ook dat het diplomatieke huispersoneel in **eigen handen** een speciale identiteitskaart moet ontvangen².

¹ Cijfers hebben betrekking op januari 2003.

² In de praktijk worden deze kaarten meestal naar de werkgevers gezonden.

DIPLOMATIEKE INHUMANITEIT...

Deze regelgeving ten spijt blijft er een belangrijk probleem bestaan: het is moeilijk voor een werknemer om voor het gerecht de tastbare erkenning van zijn rechten te bekomen en wel vanwege de *diplomatieke onschendbaarheid* van zijn werkgever. De Conventie van Wenen over de diplomatieke betrekkingen, door België goedgekeurd in 1968, bepaalt immers een zeer uitgebreide immuniteit. Het is dan ook bijzonder moeilijk een diplomaat voor het gerecht te slepen. Een andere internationale overeenkomst die in België van toepassing is, komt aan deze moeilijkheid tegemoet, maar raakt niet aan de zogeheten uitvoeringsimmunititeit: de onmogelijkheid om de uitvoering van het uitgesproken vonnis te bekomen. Ter illustratie van dit begrip: een werknemer bekomt bij de arbeidsrechtbank de veroordeling van de diplomaat die hem te werk stelde tot het betalen van een verbrekingsvergoeding; hij zal dit geld echter nooit krijgen, omdat de diplomaat door de *uitvoeringsimmunititeit* beschermd is tegen de uitvoering van dit vonnis (dat bijvoorbeeld een beslag op het loon van de diplomaat zou kunnen omvatten).

De arbeidsrechtspraak verklaart zich veelal bevoegd om uitspraak te doen in zaken tegen diplomaten, maar zoals we zojuist zagen blijven de veroordelingen meestal dode letter¹.

- Omdat in de Europese Conventie tot behoud van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en in het Internationaal Pact inzake Burgerlijke en Politieke Rechten bevestigd wordt dat elke persoon het recht heeft om een rechtbank te laten beslissen bij betwistingen over rechten en verplichtingen van burgerlijke aard,

- Omdat er geen volstrekte toegankelijkheid tot de rechtbanken bestaat, daar deze kan belemmerd worden door de immuniteit die sommige rechtssubjecten (Staten, internationale organisaties, ...) genieten,
- Omdat evenwel, wanneer deze subjecten als burger bij betrekkingen van privaatrecht betrokken zijn, dit voordeel niet gerechtvaardigd is,
- Omdat het recht om een beroep te doen op een rechtbank denkbeeldig zou zijn, als een definitieve rechterlijke beslissing zonder uitwerking zou blijven ten nadele van een partij,
- Omdat de oplossing voor conflicten tussen werkgevers en werknemers van bijzonder belang is voor deze laatsten, doordat hun bezoldiging meestal hun enige inkomen vormt,

WIL HET ABVV DAT WERK GEMAAKT WORDT VAN

- de erkenning door alle werkgevers van de bevoegdheid van de Belgische rechtbanken waar geregeld een geschil met hen aanhangig wordt gemaakt en van de bindende kracht van elke definitieve gerechtelijke beslissing.

¹ Een uitspraak door het Arbeidshof van Brussel op 4 maart 2003 breekt met deze praktijk, die allerhande schade uiteindelijk onvergoed liet.

Brussel, een gewest binnen ieders bereik

**30.000 verwaarloosde woningen ...
25.000 onbevredigde aanvragen voor sociale huisvesting!**

De huisvesting is bepalend voor talrijke rechten. Over een woning beschikken en ingeschreven zijn in de gemeente is vaak de dubbele voorwaarde voor toegang tot sociale en economische rechten. Het is ook een noodzakelijke voorwaarde om tot de arbeidsmarkt toe te treden.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de huisvesting een zwaar structureel probleem geworden. De loontrekkenden met een laag inkomen, de werklozen, de gepensioneerden, de jongeren en de alleenstaanden ondervinden enorme moeilijkheden om een gezonde woning te behouden of te vinden

die aangepast is aan hun behoeften, die betaalbaar is en die hen woonzekerheid biedt. Dag na dag zijn er meer slechtbehuisden en daklozen.

Vandaag gaat het bij de huisvesting niet zozeer om het aantal woningen of de soort huisvesting die voorhanden moet zijn, als wel om gezonde en aangepaste huisvesting: er zijn in Brussel voldoende woningen om alle Brusselaars een waardig onderkomen te bieden. Het probleem is dat de prijs van deze woningen vaak buiten het inkomensbereik van het merendeel van de inwoners ligt.

VASTGOEDSPECULATIE
=
IMMOBIELE ROTZAAKJES

De crisis op het vlak van de toegankelijkheid van de huisvesting is hoofdzakelijk het product van drie factoren. Eerst en vooral heeft de aanwezigheid in Brussel van de Europese instellingen en van een groot aantal multinationale ondernemingen tot gevolg dat de woningprijzen er, vergeleken bij de rest van het land, een gevoelige stijging ondergaan. Bovendien zorgt de aanhoudende en vooral langdurige werkloosheid er voor de achteruitgang van de inkomens en voor sterke bestaansonzekerheid. Tot slot leidt de evolutie in de gezinsstructuren dan nog tot een aanzienlijke stijging van het aantal alleenstaanden¹.

Huisvesting is volledig onderworpen aan de wetten van de markt, want de prijs is op geen enkele wijze geregeld. Over het bedrag van de door de eigenaar voorgestelde huurprijs wordt niet onderhandeld: voor de huurder is het te nemen of te laten. Zo verhindert geen enkel mechanisme dat er een kloof ontstaat tussen de arbeidsinkomens of de sociale uitkeringen en de kosten voor een woning.

Gezinnen met bescheiden inkomens gaan dan op zoek naar sociale woningen, die ze steeds moeilijker kunnen bekomen omdat er te weinig beschikbaar zijn. Anderzijds zijn er heel veel huurders die al snel niet meer in staat zijn hun huurverbintenissen tegenover hun privé-eigenaar na te komen: de ontruimingsvonnissen swingen de pan uit. Al deze gezinnen komen stilaan terecht in onaangepaste woningen.

In artikel 27 van de federale wet van 12 januari 1993 met een *urgentieprogramma voor een meer solidaire samenleving* staat bepaald dat de burgemeester vanaf de aanmaning van de eigenaar over het recht beschikt om elk gebouw, dat sinds meer dan zes maanden verlaten is, op te eisen en het ter beschikking te stellen van dakloze personen. Bij gebrek aan politieke moed echter, wordt deze wet nog steeds niet toegepast. Uiteraard biedt dit mechanisme geen definitieve oplossing voor de huisvestingsproblemen in Brussel, maar in noodsituaties kan het een tijdelijke oplossing aanreiken, ervoor zorgen dat de mensen niet op straat komen te staan en ertoe bijdragen dat de huurprijzen dalen. Het zal de eigenaars ook aansporen om hun onroerend goed niet te verwaarlozen met speculatieve doeleinden.

Op voorstel van Staatssecretaris Hutchinson heeft de Brusselse Gewestraad onder de vorige legislatuur de ordonnantie m.b.t. de *Brusselse Huisvestingscode* goedgekeurd. Daarmee werd een beheerrecht voor lege of verwaarloosde gebouwen ingevoerd. Dit is onmiskenbaar een vooruitgang. Helaas ontbreekt in de ordonnantie een echte huurvergunning vooraf, die het verhuren van ongezonde woningen onmogelijk maakt. Anderzijds is er geen enkel mechanisme bepaald om te vermijden dat de werken die door de nieuwe regelgeving zijn opgelegd, de huurprijzen zouden beïnvloeden.

¹ Vrijgezellen of gescheiden mensen, jonge koppels met of zonder kinderen en alleenstaande bejaarden maken op dit ogenblik in het Brussels Gewest zowat 90% van de bevolking uit.

OM AL DEZE REDENEN VRAGEN WIJ:

- » dat meer middelen zouden worden vrijgemaakt voor een actief bouw- en renovatiebeleid voor sociale woningen. Het plan van de vorige regering om 5.000 nieuwe woningen te bouwen, moet onder deze legislatuur dan ook uitgevoerd worden.
- » de oprichting van een openbaar huurpark van gemiddelde woningen.
- » de invoering op middellange termijn van twee onafscheidelijke mechanismen: een doeltreffend controlesysteem voor de huurprijzen en de toekenning van een huurtoelage om de kloof tussen de inkomens van de inwoners en de prijs van de woningen te dichten.
- » het optrekken van de belasting op roerende en onroerende goederen.
- » de verlaging van het BTW-tarief op gas en elektriciteit van 21% naar 6%.
- » het effectief toepassen van de maatregelen tot opeising bepaald door de wet van 12 januari 1993 en van elke gelijkwaardige nieuwe bepaling.
- » de goedkeuring van wettelijke of reglementaire bepalingen die het eigenaars-‘syndicaat’ verhinderen nog verder een bestand aan te leggen van ‘slechte huuders’.
- » de invoering van een echte huurvergunning.

Mobiliteit: Vooraan instappen is de boodschap ...

Sedert enige maanden moeten gebruikers van de MIVB-bussen op steeds meer lijnen 'vooraan instappen'. Dit 'eenvoudig, praktisch, voordelig en aangenaam' systeem (als we de MIVB-internetsite mogen geloven), wordt tegen eind 2004 uitgebreid tot alle bussen. Het doel is duidelijk: het gaat hier om de jacht op fraudeurs. **Enkele bedenkingen. En enkele voorstellen...**

VOOREERST, wat is een 'fraudeur'? Waarom betalen die mensen hun rit niet? Even een blik op de tarieven: €1,40 voor een kaartje dat één uur geldig is; €9,80 voor een tienrittenkaart. Ook al genieten bepaalde categorieën, op voorwaarde dan dat ze het bedrag voor een abonnement kunnen neertellen, van voorkeurtarieven (OCMW-steuntrekkers, studenten) of rijden ze gratis (bejaarden), de prijzen blijven duidelijk veel te hoog voor de werklozen en de (talloze) werknemers die het minimumloon trekken.

VOORTS is deze nieuwe techniek, vanuit het standpunt van de buschauffeurs, zeer aanvechtbaar: voortaan worden zij immers belast met de controle van het vervoerbewijs van elke reiziger. Iedere bestuurder ziet zich dus verplicht de passagiers te controleren en het opstappen te weigeren aan wie geen vervoerbewijs heeft. Eigenlijk betreft het hier een taak van ordehandhaving – die zeker niet in het arbeidscontract bepaald was bij aanwerving – waarvoor de bestuurder niet opgeleid is en die ook niet veel te maken heeft met zijn beroep. De situatie van de bestuurders is dus ingrijpend gewijzigd: ze zitten voortaan op de eerste rij bij eventueel weerspannig of agressief gedrag. Hun persoonlijke veiligheid staat op het spel.

TENSLOTTE is de toestand voor de gebruikers ook verslechterd. Overtuig uzelf en wacht geduldig bij de bushaltes waar 'vooraan instappen' verplicht is. De opgelopen vertragingen zijn enorm, wat de MIVB-directie ook mag beweren, en zijn een openbare dienst niet waardig. Door de bestuurders te verplichten elk vervoerbewijs te controleren, worden de uurroosters volkomen ontregeld en er is

geen enkele reden om aan te nemen dat de toestand zou verbeteren.

DAAROM STELLEN WIJ

voor dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van zijn macht als toezichhoudende overheid gebruik zou maken om het systeem 'vooraan instappen' af te schaffen.

Vermits de al te hoge prijzen voor de ritten hoofdoorzaak van de fraude zijn, moeten de prijzen naar beneden en moet er niet gezocht worden naar nieuwe controletechnieken die wellicht doeltreffender, maar evengoed sociaal onaanvaardbaar zijn. **WIJ HERHALEN** hier dan ook de belangrijkste eis van onze campagne 'Uitsluiting, een sociale boemerang?': de overheden moeten een studie laten uitvoeren over de economische en sociale impact van volledig gratis openbaar vervoer voor de Brusselaars.

VERDERE UITBREIDING VAN HET OPENBAAR VERVOER

Er is voor de groeiende mobiliteitsproblemen in de stad (opstoppingen, parkeerproblemen, ...), de gevaren voor de gezondheid die veroorzaakt worden door de vervuiling door uitlaatgassen, de financiële onmogelijkheid voor veel mensen om zich per wagen te verplaatsen, slechts één duurzame oplossing: het openbaar vervoer verder uitbreiden, zodat het een aanvaardbaar alternatief voor de wagen wordt. Iedereen weet dit. Bijna iedereen zegt het.

Toch blijkt vandaag een reeks politieke gedragingen en initiatieven deze nochtans noodzakelijke uitbreiding van het openbaar vervoer af te remmen of tegen te spreken ...

"U NAAR HET WERK BRENGEN, DAAR MAKEN WIJ ONS WERK VAN"

Deze *sympathieke* slogan die men overal in de stad kan lezen, berust op een opvatting over openbaar vervoer – en daarmee op een opvatting van sociale

organisatie – waartegen wij ons verzetten: het vervoer dat de MIVB biedt wordt georganiseerd in functie van ‘het werk’. Daarachter schuilt de idee dat werk de enige waardige en wettige sociale bezigheid is ...

Laat ons er eerst en vooral op wijzen dat de MIVB zelf haar ordewoord niet naleeft: ongetwijfeld vergeet ze dat er mensen zijn die in het weekend of 's nachts ‘naar het werk’ gaan, of die 's ochtends beginnen nog vóór de eerste trams beginnen te rijden...

En dan zijn er nog al die mensen (werklozen, gepensioneerden, jongeren, ...) die niet ‘naar het werk’ gaan maar zich, evenzeer als de anderen, in de stad moeten verplaatsen! De inwoners van Brussel weten hoe zwaar deze opdracht (zich verplaatsen in de stad) tijdens het weekend kan zijn: de frequentie van trams, bussen en metro's is lachwekkend.

Wij laken deze organisatie van het openbaar vervoer die afgestemd is op de gemiddelde werkuren en die grondig discriminerend is. Wij vragen de overheid het beheerscontract van de MIVB te wijzigen in de zin van een vervoerbeleid dat rekening houdt met de voltallige Brusselse bevolking. Dit nieuwe beleid houdt in het bijzonder en in de eerste plaats in **dat de frequentie gevoelig opgedreven wordt.**

DISCRIMINERENDE INVESTERINGEN

40 jaar lang werd massaal geïnvesteerd in infrastructuur. En toch zijn de bussen en trams die bepaalde wijken en gemeenten bedienen verouderd, niet comfortabel en bieden ze te weinig zitplaatsen. In Schaarbeek is deze toestand het duidelijkst: terwijl deze gemeente een grote bevolkingsdichtheid heeft en de vraag om openbaar vervoer er hoger ligt dan het gemiddelde, werd in die 40 jaar niets uitgedokterd om er de verkeersvoorwaarden voor het openbaar vervoer te verbeteren!

Andere wijken, zoals die in de nabijheid van de ‘Europese wijk’, kennen dit probleem niet. Het is inderdaad zo dat lijnen 21 en 22 die deze wijk bedienen door de Europese Unie gefinancierd werden...

Moeten de inwoners van Schaarbeek dan samen bijdragen voor een degelijke lijn?

OM ALLE BURGERS GELIJKE TOEGANG TOT DE OPENBARE DIENST TE WAARBORGEN, EISEN WIJ:

- ›› een investeringsbeleid dat rekening houdt met de bevolkingsdichtheid in de wijken en alle gebruikers hetzelfde materieel biedt – degelijk materieel!

VOOR KWALITEITSBANEN EN HET BEHOUD VAN DE MIVB ALS OPENBARE DIENST

Als gewestelijk overheidsbedrijf speelt de MIVB in het Brussels Gewest vandaag een belangrijke rol als werkgever. En wel om drie redenen: om te beginnen biedt zij meer dan 6.000 banen waarvan de stabiliteit en de kwaliteit gewaarborgd worden door de aanwezigheid van representatieve vakbonden. Voor het grootste deel van deze banen komt matig tot laaggeschoold personeel in aanmerking. Tenslotte voert de MIVB een niet-discriminerend beleid ten overstaan van migranten of allochtone werknemers.

Nu op het openbaar vervoer de groeiende dreiging van liberalisering en privatisering weegt, zijn wij van mening dat de MIVB enkel als overheidsbedrijf een dergelijk beleid kan waarborgen dat gunstig is voor de werkgelegenheid van de Brusselaars en alle burgers doeltreffend en kwaliteitsvervoer kan bieden¹.

¹ Over de verdediging en de bevordering van de openbare diensten, verwijzen wij naar de brochure ‘De openbare diensten: een principe?’, uitgegeven door het ABVV-Brussel voor 1 mei 2004.

MEER INTENSIEVER VLUGGER BUIGZAMER...

Brussel, een leefbaar gewest

Brussel, die schone!

De rijkdom van een stad is af te meten aan de diversiteit die ze haar inwoners en haar bezoekers biedt. Als complex organisme vervult de stad verschillende economische en sociale functies (handelsactiviteiten, sociale contacten, manifestaties, volksleven ...) waarbij het ene zich niet ten koste van het andere mag ontwikkelen. Toch is dit wat vandaag in Brussel gebeurt. Het is hier niet in alle wijken goed leven.

Onder druk van de uitbreiding van de Europese aanwezigheid in Brussel en het ongeregeld stedenbouwkundig beleid van de jaren '70 en '80, maakten wij in Brussel de vernietiging van de diversiteit van

het stadsweefsel mee: de beruchte *verbrusseling*.

Wie het zich kan veroorloven, verlaat het Brussels Gewest en trekt naar de rand, waardoor in sommige wijken het fenomeen van de verarming en de 'verslopping' nog schrijnender wordt.

Begin jaren '90 werd men zich inderdaad bewust van de omvang van het probleem, maar er blijven nog enorme inspanningen nodig op het vlak van de inrichting van de openbare ruimte, de netheid, de mobiliteit, de huisvesting ... Globaal genomen pleiten wij voor een stadsbeleid dat **de sociale mix en de diversiteit van functies in de wijken behoudt en verder ontplooit**.

De stad opnieuw leefbaar maken!

Wenst men de sociale mix in de stad te herstellen, dan is het absoluut noodzakelijk het leven van alle Brusselaars te verbeteren, opnieuw voor kwaliteitswoningen te zorgen die binnen ieders bereik liggen en de administratieve wijken nieuw leven in te blazen.

De openbare ruimte, de uitwisselingsplaats bij uitstek, is de sokkel waarop een stad rust. Dat de verschillende gebruikers deze ruimte in harmonie samen delen, is een must. In Brussel is al te vaak voorrang gegeven aan een functionele benadering van de openbare ruimte, waarbij de schoonheid verloren ging (kijk naar de ontwikkeling van de Europese instellingen zonder overzichtsplan). Vele wijken zijn bovendien gedurende lange jaren aan hun lot overgelaten en zijn ware getto's geworden.

Het ABVV-Brussel steunt het beleid dat erop gericht is de wijken opnieuw leefbaar te maken. Door te werken via wijkcontracten biedt dit beleid het voordeel een globale aanpak voor te stellen waaraan zowel privé- als openbare partners meewerken, die ruimte biedt voor sociale actie, waarbij de burger wordt betrokken en tegelijkertijd ook de openbare ruimte heringericht wordt. Het ABVV wenst evenwel dat het Gewest bij dit stedelijk oplevingsbeleid rekening zou houden met de volgende opmerkingen en vaststellingen: **het is hoogstnoodzakelijk dat vandaag een stadsproject op lange termijn wordt uitgetekend, dat toegankelijk en begrijpelijk is voor zoveel mogelijk mensen.** De planning die gebeurt via het GewOP (Gewestelijk Ontwikkelingsplan), het GBBP (Gewestelijk bo-

dembestemmingsplan), de GemOP (Gemeentelijke Ontwikkelingsplannen) en de BBP (Bijzondere Bodembestemmingsplannen) is al te vaak een zaak van louter specialisten. Iedere burger, ongeacht zijn afkomst, heeft recht op inspraak bij de besluitvorming en bij het toezicht op de uitvoering. Dit stadsproject moet ook gebaseerd zijn op het principe van solidariteit tussen rijke en arme gemeenten van het Brussels Gewest. Tot slot moet dit plan streven naar de integratie van de Europese instellingen in het Brussels stadslandschap.

Voor het herstel van de sociale en economische mix in de wijken, beschikt het Brussels Gewest over een gewestelijke openbare actor – de GOMB – die doeltreffende steun moet krijgen.

Wij wensen ook dat de strijd tegen de stadskankers wordt opgedreven door de effectieve toepassing, zowel van het recht van voorkoop op verwaarloosde gebouwen als van de wet Onkelinx van 1993 die toelaat dat een gemeente verwaarloosde gebouwen vordert.

We eisen tenslotte ook een betere aanwending van de begroting die de federale staat aan het Brussels Gewest toekent (samenwerkingsakkoord) *om het toe te laten zijn rol als nationale en internationale hoofdstad beter te vervullen.* Deze overeenkomst voorziet voor het Brussels Gewest op dit ogenblik jaarlijks een bedrag van meer dan 100 miljoen € dat bestemd is voor investeringen in infrastructuur en mobiliteit en om het leven van de Brusselaars te verbeteren. In 2002 werd slechts 36% van dit bedrag werkelijk uitgegeven...

Voor een mobiliteit met respect voor het leven van de Brusselaars: wat meer lucht aub!

Bumper aan bumper, telkens weer een snelle blik op zijn uurwerk, onder stress en uitgeput na een slopende rit; of de propvolle metro, de vastgereden bussen en de treinen met vertraging beu; of slalomend tussen de vierwielers en vuile plassen: in Brussel is de werker de marathonloper van de mobiliteit. Om de trage verstikkingsdood van de hoofdstad en zijn inwoners te vermijden, moeten wij reageren! Er werden talloze studies uitgevoerd rond mobiliteit en er bestaan wel degelijk oplossingen: ze zijn mogelijk via het GewOP, het GBBP, het IRIS-plan ... Wat ontbreekt is de echte politieke bereidheid om ze door te voeren!

- Omdat een verbetering van de luchtkwaliteit belangrijk is voor de volksgezondheid,
- Omdat ieders veiligheid afhangt van een harmonische verdeling van de openbare ruimte over de verschillende gebruikers ervan,
- Omdat de toegankelijkheid van Brussel van vitaal economisch belang is voor Brussel,
- Omdat de inwoners van de hoofdstad recht hebben op een gezonde en aangename leefomgeving,
- Omdat mobiliteit een recht is waarvan niemand mag worden uitgesloten,

EIST HET ABVV - BRUSSEL:

- Een bindend wettelijk kader voor de bedrijfsvervoerplannen voor ondernemingen met meer dan 50 werknemers.
- Een verbeterd aanbod en openbaar vervoer binnen ieders bereik.
- Een preventie- en informatiebeleid dat erop gericht is de attitudes inzake mobiliteit te wijzigen:
  - de preventie-adviseurs in de ondernemingen opleiden over het belang van mobiliteit;
  - de positieve praktijken van de Brusselse bedrijven (mobiliteitsplannen) bevorderen;
  - een informatiecampagne rond 'ecologisch gedrag';
  - alternatieve vervoermiddelen bevorderen;

- Een inrichting van de openbare ruimte die de mobiliteit bevordert:
  - fietsstallingen vlakbij openbare infrastructuur;
  - verbeteringen voor de voetgangers (voetgangerszones, voetpaden, straatverlichting, ...);
  - verbetering en beveiliging van de fietspaden;
  - aanleggen van eigen beddingen voor het openbaar vervoer;
  - actieve bestrijding van inbreuken op de verkeersregels;
  - raming van eventuele elektronische tolheffing op het inrijden van de binnenstad.
- Actieve steun verlenen aan de ondertekening door de sociale gesprekspartners van een 'Brussels sociaal mobiliteitspact'. Tot vandaag weigeren de werkgevers een dergelijk pact te ondertekenen.

OVERSTAPPARKINGS ... OM DE BESTUURDERS AF TE SCHRIKKEN VAN HET OPENBAAR VERVOER?

Rondom Brussel zijn er enkele overstapparkings. Het principe is uitstekend: de niet-Brusselaars kunnen hun wagen achterlaten aan de rand van de stad en vanaf dat punt het openbaar vervoer nemen om zich binnen de stad te verplaatsen. In werkelijkheid ziet het er iets minder rooskleurig uit. Om te beginnen zijn deze parkeerplaatsen niet bewaakt, wat mensen er zeker niet toe aanzet hun wagen op die afgelegen plekken achter te laten. Anderzijds is er nu sprake van deze parkings betalend te maken, terwijl het gratis gebruik toch essentieel is bij een beleid dat het gebruik van de wagen wil ontraden.

WIJ STELLEN VOOR:

- dat op de overstapparkings voor permanente bewaking wordt gezorgd
- dat deze parkeerplaatsen volledig gratis blijven
- dat rond Brussel nog andere ontradingsparkings worden aangelegd

OVERSTAPPARKING OM AUTOBESTUURDERS AF TE SCHRIKKEN?

De netheid is ongelijk verdeeld

Brussel is geen propere stad. Het volstaat het stadscentrum te verlaten en door de aangrenzende wijken te wandelen: sluikestorten, vuile voetpaden, allerhande afval en papier op straat, ... dat is het dagelijkse lot van menige Brusselaar.

Uit een onderzoek naar de beoordeling van de netheid van de buurt, die het Nationaal Instituut voor de Statistiek in 2001 uitvoerde, blijkt dat de gemiddelde waarderingsgraad van de Brusselaars (19 gemeenten) de laagste van de drie Gewesten is ¹. In de 19 gemeenten van de Brusselse agglomeratie stijgt het aantal gezinnen dat tevreden is over de netheid van de buurt (24 op 100) nauwelijks uit boven het aantal gezinnen dat niet tevreden is (21 op 100). De middengroep (diegenen die de netheid voldoende vinden) telt 56 gezinnen op 100 en lijkt daarmee gemiddeld ongeveer even groot als in Vlaanderen en Wallonië. Als men dit echter **per gemeente** bekijkt, stelt men vast dat de tevredenheidsindex van vier Brusselse gemeenten hoger ligt dan het nationaal gemiddelde: Sint-Pieters-Woluwe (145,8), Watermaal-Bosvoorde (136,8), Sint-Lambrechts-Woluwe (130,1) en Oudergem (125,3). Andere gemeenten behoren echter tot de gemeenten met

de laagste tevredenheidsindex: Sint-Joost-ten-Node (72,7), Sint-Gillis (83,4), Schaarbeek (86,3), Sint-Jans-Molenbeek (90,4) en Stad Brussel (92,6).

Er bestaat dus een grote ongelijkheid tussen de verschillende wijken en gemeenten wat de netheid betreft.

Toch moet er op gewezen worden dat de verantwoordelijkheid terzake bij 20 actoren berust (de 19 gemeenten en het Gewest) en dat die niet over dezelfde middelen beschikken. Anderzijds spoort de staat van verval waarin sommige wijken verkeren, de bewoners ongetwijfeld niet echt aan tot respect voor hun omgeving ...

Een nette omgeving draagt bij tot ieders welzijn en tot de gezelligheid van de stad. **Het ABVV-Brussel eist daarom dat een bewust beleid zou worden gevoerd waarbij de overheid en de Brusselse bevolking betrokken wordt: netheid is inderdaad een kwestie van mentaliteit, maar is toch ook afhankelijk van de middelen die ervoor worden vrijgemaakt.**

¹ De index (de mathematische vertaling van de graad van tevredenheid) bedraagt 131,0 in Vlaanderen, 117,6 in Wallonië en 103,0 in Brussel.

Er dient gewerkt op twee sporen:

DE PREVENTIE

- »» Aanhoudende en verruimde informatiecampagnes van het Agentschap Net Brussel in de scholen en op de werkplaatsen, TV-spotjes over recyclage, ...
- »» Centraliseren van de informatie over de mogelijkheden voor het ophalen van grof vuil; over de inzamelingsplaatsen van bijzonder afval (gasflessen, spuitbussen, slachtafval, radioactief afval, ...) en gevaarlijk afval; over de mogelijkheden van (of verplichting tot) terugname van huishoudapparaten door de kleinhandelaars; de beschikbare containerparken ...
- »» Organisatie van de lenteschoonmaak in samenwerking met de buurtverenigingen, om de bewoners op hun verantwoordelijkheid te wijzen en buurtprojecten te ontwikkelen.

HET ONDERHOUD

- »» Meer synergie (duidelijke afspraken tussen het Agentschap Net Brussel en de gemeenten over het ophaalbeleid voor sluikstorten, verduidelijking rond het ophalen van vuilnis van normale afmetingen); betere coördinatie tussen de verschillende actoren en het invoeren van solidariteit tussen de gemeenten en het Gewest.
- »» Uitbreiding van de begroting voor netheid: het toegenomen aantal 'mini-diensten' (recyclage van batterijen, blauwe en gele zakken, glasbollen, graffiti, bladeren ruimen ('s winters), hondenpoep, ...) werd niet ondersteund door de aanwerving van het bijkomend personeel dat nodig is voor het vervullen van deze basistaken. Het is in het belang van de kwaliteit van de dienst en van het welzijn en de veiligheid van de werknemers, dat hieraan tegemoet gekomen wordt.

Tot het ochtendgloren: meer leven in de stad...

Om de onveiligheid tegen te gaan en om komaf te maken met een organisatie van de stad die enkel op economische en productiviteitsdoeleinden gericht is, ontstond in Spanje een origineel initiatief: *Hasta el Amanecer*¹. Een groep jongeren wilde door dit project breken met het negatieve beeld van de jeugd, door 's nachts openbare ruimten in te nemen en culturele en sportactiviteiten te organiseren op plaatsen waar 's avonds of 's nachts gewoonlijk weinig volk komt (stations, metrostations, openbare ruimten, ...).

“Het achterliggend idee is precies het tegenovergestelde te doen van de avondklok en als remedie tegen de onveiligheid net alles aan te steken, te verlichten en zo de nacht en de stad veiliger te maken door ze cultureel te bezetten.”²

TOT HET
OCHTENDGLOREN
VOOR EEN LEVENDIG
BRUSSEL...

Dit idee is ook uitgevoerd naar Frankrijk en België, waar het de naam *Nuit Blanche* kreeg. Op 11 oktober 2003 beleefde Brussel de tweede editie.

Gezien de beslissing van de vorige regering om meer dan 1,5 miljoen € te investeren in de ontwikkeling van 'beveiligingsnetten', waarbij de aankoop van bewakingscamera's is gepland (er zouden er 157 worden geïnstalleerd op het gewestelijk grondgebied), lijkt het ons relevant andere oplossingen voor de onveiligheid voor te stellen dan elektronische bewaking: het ABVV-Brussel maakt zich zorgen over wat mogelijk spaak kan lopen bij zo'n systeem van toezicht op de individuele rechten en vrijheden. Wij hebben dan ook bijzonder veel belangstelling voor het initiatief 'Tot het ochtendgloren' in Brussel, maar we wensen de terugkeer naar de oorspronkelijke waarden achter het project. Bij de laatste editie speelde de actie zich immers hoofdzakelijk af op één enkele afgesloten plek (Thurn & Taxis) waar toegangsgeld moest worden betaald (€5).

Het ABVV-Brussel vraagt de beleidsvoerders na te denken over de doelstellingen van het project 'Tot het ochtendgloren' en tijdens de volgende uitgave zoveel mogelijk openbare ruimten open te stellen. Zoniet wordt het project zinloos. Anderzijds mag het gebeuren ook niet omgevormd worden tot een organisatie met zuiver commercieel doel: het moet openstaan voor elke burger, ongeacht zijn financiële middelen. Om die reden is het van wezenlijk belang dat dit initiatief gratis blijft. Tenslotte lijkt het ons ook nodig dat het Brusselse verenigingsleven (buurthuizen, jongerencentra, ...) nauwer betrokken wordt bij de uitwerking van het programma.

¹ Tot het ochtendgloren

² 'Tot het ochtendgloren in Brussel', programma georganiseerd door Editions Vista voor de nacht van 5 oktober 2002.

Geen bezette stad!

Voor Brussel betekent het statuut van Europese hoofdstad en internationale stad, dat er talloze Europese topbijeenkomsten en andere internationale vergaderingen worden georganiseerd.

Sinds het Verdrag van Nice in 2001 onthaalt Brussel om de zes maand een vergadering van de Europese Raad. Op termijn zullen alle vergaderingen in Brussel plaatsvinden. Dit veroorzaakt onnoemelijke problemen in het dagelijks leven van de Brusselaars: bij elke top maken wij het mee dat bepaalde wijken compleet worden afgegrensd. Enkel wie een pasje heeft, kan erin. De mobiliteit wordt ernstig belemmerd (gesloten metrostations, reusachtige opstoppingen, ...): alle Brusselaars en de pendelaars die elke dag naar onze stad komen, worden gestraft en kunnen zich niet meer vrij verplaatsen. **Brussel voelt zich niet geroepen om bij elke Europese top een bezette stad te worden.** Om het algemeen te stellen: Europa kan zich niet in Brussel ontplooiën zonder rekening te houden met de bevolking die er woont of werkt. Het ABVV-Brussel roept de Brusselse beleidsvoerders op tot een grondige denkoefening hierover. Indien nodig zal het ABVV zich met hand en tand verzetten tegen het herleiden van het Gewest tot een Europees district.

Brussel: een geëngageerd gewest

Wij stellen het Brussels Parlement twee resoluties voor. We hebben er wel honderden in petto, maar het ligt niet in onze bedoeling zelf de wetten op te stellen. Met deze twee voorstellen willen wij het Parlement ertoe aanzetten zich uit te spreken over zaken die niet alleen sociaal dringend zijn, maar ook veel polemieken oproepen: de gevaren van de *algemene overeenkomst over de handel in diensten* en het voorstel tot richtlijn Bolkestein en het stemrecht en de verkiesbaarheid voor alle migranten op alle beleidsniveaus. Met de goedkeuring van deze twee resoluties krijgen de leden van het nieuwe Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de kans om iedereen te bewijzen – en hoe! – dat de Brusselse wetgevende macht de kracht en de moed bezit die van hem verwacht wordt ...

Resolutie 1

BRUSSEL: EEN GATS- EN BOLKESTEINVRIJ GEWEST!

De neoliberale koorts drijft alle wereldeconomieën naar liberalisering en privatisering. Onder het vaandel van de WHO, het IMF en de Wereldbank, de speerpunten van deze wereldomvattende beweging, wordt een nieuwe wereldhandelsorde geïnstalleerd, die uitsluitend afgestemd is op de belangen van de transnationale bedrijven en elk alternatief voor het ongebreidelde vrijhandelsidee buitensluit.

De GATS (*algemene overeenkomst over de handel in diensten*) is een stap in die richting. Dit akkoord, waarover in alle stilte werd onderhandeld binnen de WHO (gebrek aan democratische controle op de beslissingen lijkt wel de regel in deze organisatie) dringt aan op liberalisering van de diensten – onderwijs, gezondheidszorg, cultuur, milieu, ...

Het is verkeerd te stellen dat de openbare diensten aan deze overeenkomst ontsnappen. De enige diensten die niet in de GATS opgenomen zijn, zijn inderdaad die “diensten geleverd binnen het kader van de uitoefening van de overheidsbevoegdheid” op voorwaarde dat ze “noch op commerciële basis, noch in concurrentie met één of meerdere leveranciers van diensten” geleverd worden: m.a.w. geldt de vrijstelling dus louter en alleen voor de diensten waarop de staat het monopolie heeft (politie, leger, gerecht).

Noteer ook: de GATS vormt niet de enige bedreiging: de Europese Commissie heeft het dezer dagen over het opstellen van een richtlijn die “de handel in diensten zal liberaliseren”. Het gaat hier om de richtlijn ‘Bolkestein’ die, wanneer ze ooit wordt goedgekeurd, de doodsklok zal luiden over ons sociaal model. De richtlijn beoogt voor het Europa van de 25, wat de GATS wil opleggen voor de hele planeet: de wet van de markt overal en voor alles.

DAAROM VRAAGT HET ABVV-BRUSSEL AAN HET PARLEMENT VAN HET GEWEST OM DE VOLGENDE RESOLUTIE GOED TE KEUREN:

- » Omdat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest solidair moet zijn met de andere steden en gemeenten, zoals Parijs, Wenen, Oxford, Vancouver, Auxerre... die zich tot ‘GATSVrije’ zone hebben uitgeroepen,
- » Omdat openbare diensten zoals het onderwijs, de cultuur, de gezondheidszorg ... noodzakelijk zijn voor ieders welzijn:
  - Roept het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het Brussels Gewest uit tot GATS- en Bolkesteinvrije zone. Dit betekent dat het gekant is en blijft tegen elke internationale of Europese bepaling tot verplichte liberalisering van de gewestelijke openbare diensten, die het Gewest in openbaar beheer wenst te houden.
  - Het Parlement spoort de federale regering en ook de andere gewest- en gemeenschapsregeringen ertoe aan zich eveneens tegen dit soort bepalingen te verzetten.
  - Het Parlement verzoekt de federale regering een moratorium voor te stellen m.b.t. de lopende onderhandelingen en ook voor te stellen dat in de GATS het omkeerbaarheidsprincipe zou worden ingeschreven (nu is het heel moeilijk om na liberalisering nog een stap terug te zetten: de staat die een sector opnieuw zijn *openbaar* karakter zou willen teruggeven, krijgt immers met enorme financiële druk af te rekenen). Het Parlement eist dat bekendgemaakt wordt voor welke materies binnen de WHO aan liberalisering wordt gedacht, zodat de federale, gewestelijke en Europese verkozenen hun rol als mandataris kunnen spelen in een breed debat.
  - Het Parlement dringt erop aan dat de Belgische federale regering op Europees niveau alles in het werk zou stellen om de goedkeuring van de richtlijn Bolkestein, of iedere andere richtlijn over de liberalisering van de handel in diensten, te verhinderen.

Resolutie 2

GELIJKE POLITIEKE RECHTEN

België heeft onlangs aan de niet-Europese migranten het stemrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen toegekend. Het ABVV-Brussel heeft deze eerste stap naar gelijke rechten toegejuicht, maar vindt dat er nog heel wat discriminatie bestaat op het vlak van de politieke rechten.

HET ABVV STELT HET PARLEMENT VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST DAN OOK VOOR DE VOLGENDE RESOLUTIE GOED TE KEUREN:

- »» Politieke uitsluiting op grond van nationaliteit is niet te rechtvaardigen.
- »» Stemrecht en verkiesbaarheid, wezenlijke kenmerken van burgerschap, zijn noodzakelijke voorwaarden voor sociale samenhang.
- »» De politieke rechten behoren tot de federale bevoegdheden, maar door de samenstelling van zijn bevolking is Brussel bijzonder betrokken bij het stemrecht voor migranten.
- »» Het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest spreekt zich uit voor toekenning van het stemrecht en het recht op verkiesbaarheid op alle beleidsniveaus voor alle migranten die sinds 5 jaar in België verblijven.

STEMRECHT OF GETTORECHT?

